

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 120.— POJEDINI BROJ 10 PARA.— OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBĆINE PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATEL I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, ponedjeljak 25. siječnja 1915.

BR. 17. (247.)

Velika pomorska bitka englezko-njemačka.

Velika pomorska bitka na Sjevernom Moru.

(Pripjelo jutros u 10 sati).

BERLIN, 25. siječnja. Službeno se saopćuje dne 24. ov. mj. večer:

Pri nasrtaju njemačkih oklopnih krstaša „Seydlitz“, „Derflinger“, „Moltke“ i „Blücher“, kojima u pratnji bijahu četiri mala krstaša i dvije flotilje torpiljarka, došlo je danas prije podne na Sjevernom Moru do bitke s engleskim bojnim silama u jakosti od pet bojnih krstaša, više malih krstaša i 26 torpedorazarača. Neprijatelj, je nakon tri sata, prekinuo bitku 70 morskih milja sjeverozapadno od Helgolanda te uzmaknuo.

Prama dosadanjim vijestima, na engleskoj strani potopljen je jedan bojni krstaš, a na našoj strani potonuo je oklopni krstaš „Blücher“.

Svi ostali njemački bojni brodovi povratili su se u luku.

Od njemačkih krstaša, koji bitci sudjelovali jesu: „Seidlitz“, „Derflinger“ i „Moltke“ bojni krstaši. „Seydlitz“ ima 25.000 tona, brzinu 30 milja, sagrađen 1912.; „Derflinger“ je jači od njega, „Moltke“ ima 22.000 tona, 28 milja brzine, sagrađen 1910 te je parac Goebenu. „Blücher“ je oklopni krstaš od 15.800 tona, 25 milja brzine, sagrađen 1908.

Galicija i Karpati.

BEČ, 23. siječnja. Službeno se saopćuje:

U Poljskoj, zapadnoj Galiciji i na Karpatima nema nikakvih znatnih događaja. Mjestimice vode se artiljerijske borbe. Inače je mir.

BEČ, 24. siječnja. Službeno se saopćuje danas o podne:

Na galicijsko-poljačkom frontu nema nikakve pro-

mjene. Na nekoliko mjesta artiljerijska borba i čarčenja.

Prisiljen artiljerijskom nasom vatrom ispraznio je neprijatelj južno od Tarnova opet nekoliko strijeljačkih šančeva.

BEČ, 24. siječnja. Službeno se saopćuje:

I u Karpatima je položaj uopće nepromijenjen.

Rusi su bili potisnuti iz više položaja promaknutih dalje južno od klanačkih visova.

U Bukovini.

Ruski neuspjesi.

BEČ, 23. siječnja. Službeno se saopćuje:

Ponovni ruski napadaji na naše položaje u južnoj Bukovini svršili su jučer ponovnim zauzećem po našim četama Kirlibabe i visova koji dominiraju gradom. Rusi uzmakli su uz teške gubitke.

Neprijateljski pokušaji, da preko Jakobeny i Kirlibabe dobjede dalje prostora, ovim su se podpuo izjalovili

BEČ, 24. siječnja. Službeno se saopćuje:

U Bukovini, nakon zadnjih naših uspješnih bojeva, vlada mir.

Na južnom ratištu.

BEČ, 24. siječnja. Službeno se saopćuje:

Na južnom ratištu nema nikakva događaja.

U RUSIJI.

BERLIN, 23. siječnja. Službeno se saopćuje:

U istočnoj Pruskoj nema ništa nova.

U sjevernoj Poljskoj jedan neznatni ruski napadaj proti Prznasysu bio je odbiven.

Iz Blina i Goljskog Rusi su bili izbačeni,

Ruski odjeli, koji su prodirali na Sztalgorny, bili su prisiljeni na uzmak.

Naši napadaji protiv odsječka Suche napreduju.

U okolišu Rave i zapadno od Cenciny vodi se živahna artiljerijska borba.

BERLIN, 24. siječnja. Službeno se saopćuje:

U istočnoj Pruskoj i u sjevernoj Poljskoj nema nikakve promjene.

Naš napadaj protiv odsječka Suche kod Borzymova bio je uspješan. Neprijateljski napadaji bili su odbiveni uz teške gubitke po Ruse.

Ruski napadaji u okolišu sjeverozapadno Opoczna izjalovili su se.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 23. siječnja. Službeno se saopćuje:

Neprijateljski avijatičari bacili su jučer bombe kod Genta i Zeebrugge, ali bez uspjeha.

Neprijateljski napadaj između Souvaina i Perthesa, sjeverno od logora Chalons-a, razbio se je u našoj vatri.

U argonskoj šumi osvojile su naše čete zapadno od Fontainelamitte neprijateljski položaj, zarobile tri častnika i 254 vojnika, te zaplijenile četiri puščana stroja.

Sjeverozapadno od Pontamoussona-a dva francuska napadaja bila su odbivena uz teške gubitke po neprijatelja.

U bojevima za preosvojenje naših šančeva oteto je neprijatelju od 21. ov. mj. sedam topova i jedan puščani stroj.

Više neprijateljskih napadaja na Hatmannswelkerkopf bilo je bezuspješno.

BERLIN, 24. siječnja. Službeno se saopćuje:

Uobče nema kakvih osobitih događaja.

U argonskoj šumi bila su dva francuska napadaja bez truda suzbivena

U Vogeziama na Hatmannswelkerkopf, sjeveroistočno od Steinbaha, mi smo uznapredovali te zarobili 50 francuskih lovaca.

Conrad Falkenhaynu.

BEČ, 24. siječnja. Iz ratnog novinskog kvartira javlja se:

Šef generalnog štaba barun Conrad poslao je generalu Falkenhaynu, prigodom njegovoga imenovanja za šefa generalnog štaba i za generala infanterije, najsrdčnije čestitke. Moli ga, da bude uvjeren, da će on osobitu važnost polagati, da se u ovo ozbiljno doba uzčuvani puni pouzda-

nja odnošaji saveznih generalnih štaba i dalje goje i da postanu što tješnji, pri čemu drži sigurnom podpunu Falkenhaynovu podporu.

Promjene u generalitetu.

BEČ, 24. siječnja. „Armeeverordnungsblatt“ javlja, da je general konjaničtva Kolosvare de Kolosvar stavljen na dopust sa pričekninom, a general infanterije Meixner stavljen je na dopust kao privremeno za službu nesposoban sa pričekninom, za vrijeme od šest mjeseci.

Pušteni ratni zarobljenici.

LONDON, 24. siječnja. Iz Birminghama bilo je 170 neprijateljskih podanika pušteno iz ratnog zarobljeničtva.

Položaj u Portugalu.

LONDON, 24. siječnja. Reuterov dopisni ured prima iz Lisabona:

U Portugalu vlada opet mir. Položaj je u Lisabonu normalan.

Odstranjen Ferrerov spomenik.

BRISELJ, 24. siječnja. Sinoć je spomenik španjolskog anarhiste Ferrera bio na gadan način onečišćen. Ovo je u pučanstvu izazvalo uzbuđenje, koje se očitovalo u sakupljanju mnoštva.

Spomenik je bio podignut pred jednu godinu te je, kako je poznato, izazvao najoštrije stranačke opreke.

Pošto je bilo bojazni, da bi spomenik mogao biti povodom nemirima, generalni guverner dao je nalog gradskoj upravi, da spomenik odstrani.

Nasrtao parobrod.

LONDON, 24. siječnja. Reuterov dopisni ured javlja:

Parobrod „Hidro“ Wilsonove linije jučer se nasukao pri obali Donegala u Irskoj.

Drži se da je posada spašena.

Burlan kod cara Villma.

BERLIN, 23. siječnja. Ministar vanjskih posala barun Burian stigao je amo, u pratnji poslaničkog savjetnika grofa Hoyosa.

BERLIN, 23. siječnja. Ministar vanjskih posala barun Burian imao je

jutros konferenciju sa državnim podtajnikom vanjskih posala Zimmermannom. Na večer je barun Burian nastupio svoj put u veliki glavni kvartir.

Austrijsko-talijanski odnošaji.

Za talijansko-slovenski sporazum.

Glasilo goričkih Slovenaca „Soča“, na činjenicu, kako u obrani države svi narodi Monarkije upravu se natežu, te narodnostne razmirice pred općim interesima izčezavaju, zalaže se, da između Slovenaca i Talijana dodje do sporazuma.

Predlog „Soče“ odobrio je i liberalni „Slovenski Narod“ i „Slovenec“ od katoličke pučke stranke. Bečke novine konstatiraju ovo miroljubivo razpoloženje slovenskih a i nekih hrvatskih glasila zadovoljstvom.

Razpoloženje u Italiji.

„Fremdenblatt“ donosi pod naslovom „Raspoloženje u Italiji slijedeće vijesti:

K. BASEL, 19 siječnja. Kada je odvjetnik Romualdi u Arezzo htio otvoriti konferenciju, sazvanu od pristaša za intervenciju Italije, bio je od općinstva poklicima „Dolje rat!“ spriječen da govori. Došlo je do tvornih napadaja. Pristaše intervencije moradoše se povući.

Pristaše intervencije, koji su jučer htjeli da prirede u Genovi iskaze pred austrougarskim konzulatom, bili su pri tome, kao i pri pokušaju, da demonstriraju pred njemačkim konzulatom, od karabinijera rastjerani. Pri tome je pet osoba bilo uapšeno.

K. BASEL, 19 siječnja. Prama „Nationalzeitung“, u najnovije vrijeme ustrojilo se je u Italiji društvo „comitato per la tutela degli interessi nazionali“, pod predsjedanjem senatora Mazzella. Veliki broj drugih senatora pristupio je društvu, među njima profesori Della Vedova i Alessandro Chiappelli. Centralno vijeće nadalje sastoji od više zastupnika. Odbor je objelodanio objavu, kojoj je svrha, da istinski mnijenje zemlje prama huskanju na rat dovede do izražaja puta podpisanih araka.

BERLIN, 20 siječnja. (Brz. „Fremden-Blatta“). „Lokalanzeiger“ javlja iz Milana: Ministar unutrnjih posala digno je sa svog mjesta policijskog ravnatelja, njegovog zamjenika i jednog policijskog častnika u Genovi, radi događaja prigodom demonstracije intervencionista zadnje nedjelje. Nekoliko stotina demonstranata pokušalo je, da provali do austro-ugarskog konzulata, a kada im to nije uspjelo, da provali do njemačkog konzulata; i ovdje od policije suzbiveni, oko stotini osoba uspjelo je da dodje do njemačkog konzulata jednim

nuzgrednim prilazom do ulaza, te je jedan čovjek metalnu ploču konzulata štampom skinuo, prije nego je policija mogla nastupiti. Mjere ministra unutarnjih posala prouzročile silno negodovanje.

„Italija vrši svoje savezničke dužnosti“.

„Slovenec“ donosi uvodnik pod naslovom „Austrija i Italija“, u kojemu se, na podlozi pouzdanih informacija dobivenih iz izvora prve vrste, veli, da je dosadanje držanje Italije prema Austriji korektno. Neistinito je i gola je izmišljotina, da austro-italijanski savez ističe sredinom veljače, već mnogo kasnije od g. 1915.

Huškači proti Italiji — veli se dalje — javljaju se samo u gornjoj Italiji, dočim srednja i donja Italija su zato, da se očuva mir. I u gornjoj Italiji trijeznije pučanstvo sve više pokazuje odpora protiv neodgovornih huškača.

Mjerodavni elementi u Italiji su za pošteni častnu politiku, dočim bi kršenje saveznog ugovora bilo nečasno djelovanje. Ako se Italija namoružava, to je shvatljivo, tako isto kako se namoružavaju i druge evropske neutralne države, jer svak hoće da se za sve slučajeve dolično osigura. I Austrija sve predviđa, i ne zabravljiva ništa.

„Slovenec“ završava svoje informacije ovim: „Do današnjega dana nije se upravo ništa dogodilo, što bi opravdalo tvrdnju, da će nas Italija napasti. Baš naprotiv istina: do današnjega dana Italija vrši svoje savezničke dužnosti prema Austriji“. Da bi Italija htjela samovoljno raztrgati savez, koji nosi vlastoručni podpis talijanskoga kralja, za to nema nikakva primjera u povjesti savojске dinastije“.

Ima li žita u Ugarskoj?

U jednom komentaru o naredbi ugarske vlade glede rekvizicije žita tvrdi bečki poluslužbeni „Fremdenblatt“, da izvidi još nisu zaključeni, ali da već dosadani rezultati dozvoljavaju zaključak, da imade od posljednje žetve još znatnih zaliha žita.

Na ovo peštauski poluslužbeni „Pester Lloyd“ donosi: Obe tvrdnje su krive. Izvidi, što ih je Ugarska vlada odredila, da se ustanove količine pšenice. što je imade Ugarska na zalihi, već su dovršeni. Al njihov rezultat je tako neočekivano nepovoljan, da nadkriljuje i pesimizam onih upućenih krugova, koji su koncu tih izvida išli u susret. Čudno se stoga dolmlje, kraj takovog stanja stvari, kako izdavanje pisanje „Fremdenblatte“, kad se s onu stranu Litave još uvijek drže fikcije, kao da u Ugarskoj postoje još znatne zalihe žita. Mi opetujemo, što smo već kazali, ali sa pojačanim naglaskom: u Ugarskoj ne samo da nema znatnih zaliha žita, nego u opće nema nikakvih pomena vrijednijih zaliha na razpolaganje, i svako protivno računanje ispostavit će se nužno kao štetna iluzija. Ovako dva poluslužbena lista, a mi po svim znakovima držimo, da žita u Ugarskoj ima još dosta, a da „Pester Lloyd“ prikazuje Iprotivno iz nimalo patriotskih motiva.

KRONIKA.

Tvornički tereni unutar i izvan Berlina bit će za vrijeme ratne zasadnje krumpirom. Uz prehodni sporazum s ministrom poljodjelstva ustrojila se je korporativa između udruge zemljoposjednika i ekonomskih udruga. Kooperativa je odlučila, da zemljišta porazdieli i da ih dade u najam onima, koji će saditi krumpir.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Pariza: liječničko mnijenje je ustanovilo, da je prolumpani djak, ubojica Jauresa. samo ograničeno odgovoran, jer duševno defektan.

Iz Petrograda javljaju, da je Rusija pristala na to, da Japan trajno zaposjedne Tsingtau.

Njemački krstaš „Karlsruhe“ još uvijek plovi nesmetano atlantskim oceanom, te zadnjih dana potopio 11 trgovačkih brodova.

Potvrđuju se vijesti o prelomu između cara i Nikole Nikolajevića. Veoma uplivni diplomate i sama carica rade na tome, da Nikolajevića skinu sa zapovjedništva vojske. Na čelu mirovnoj stranci je grof Witte, koji smatra konačan poraz ruske vojske neizbježivim. Ovako donosi sofijski „Dnevnik“ po pismu jednog ruskog političara.

Londonški „Times“ javlja, da su njemačke i autrijske čete zaposjele Kielce.

U Brnu obdržavat će se skupština svih čeških zastupnika Moravske, u kojoj će se razpravljati o državnim rekvizicijama, o opskrbi živeža i o drugim poslovima. Zaključit će se i jedna patriotska izjava.

„HRVATSKA MISAO“ izlazit će redovito svaki dan, osim nedjelje i blagdana. Uredništvo pobrinulo se je za opširnija brzojavna izvješća, za slike i marljivje pomagače. Osobitu pažnju posvelit će list narodnom pitanju, a pratit će i sva dnevna pitanja. Pretplatnici primat će sve brojeve, a predplata je za one, koji žele da im se list odprema poštom dvaput sedmično, K 14 na godinu; a za one, koji hoće da im se list poštom svaki dan šalje, K 21.

Naprijed za „Hrvatsku Misao“!

Grad i okolica.

† KLARIĆ JOSO

I ovaj naš sugradjanin poginuo je na polju slavu u borbi za kralja i za domovinu.

Pripadao je domaćoj domobranskoj pješaćkoj pukovniji br. 23. 4. kumpaniji. Bio je ranjen hitcem u trbuh te je umro od otrovanja krvi 17. oktobra u pričuvalj bolnici u Brodu na Savi i sahranjen na ondješnjem vojnom groblju br. 124.

Neka mu je dičan spomen u narodu!

Zavjetna svečanost. Kako smo već navjestili, jučer je obavljena svečana Posveta vjernika presv. Srcu Isusovu po svim crkvama šibenskim i drugima po raznim župama.

Svijet je u masama hrlio na sv. Sakramente Ispovjedi i Pričesti. Svečanost su obavile i sve mjestne škole. Osobito veliko učešće pučanstva bilo je u Stolnoj Bazilici. Pred izloženim presv. Oltarskim Sakramentom molila se svake večeri kronika Srca Isusova, potom učene građanske ženske škole, uz pratnju orgulja, pjevale prekrasne Litanije Srca Isusova, uglazbene od poznatog komponista Adrovića, kanonika u Sarajevu, zetim bi presv. biskup oslovio prisutne zgodnim kratkim govorom i sve bi svršilo blagoslovom sa Presvetim.

Jučer pako držao je presv. biskup svečani Poveljnik, komu su prisustvovali svi crkveni redovi, mjestne vojničke i civilne oblasti. Iza Pontifikala bilo je izloženo Svetotajstvo, Medjutim je presv. biskup upravo malo riječi na prisutne, da ih oduševi za veliki čin, koji je imao slijediti, naime na Posvetu presv. Srcu Isusovu.

Ganuljiv bijaše onaj momenat, kada sam Presvijetli započe glasno čitati Posvetnu molitvu na hrvatskom jeziku.

Na posljedku je Presvijetli biskup udijelio blagoslov sa Presvetim.

Presveto Srdce našega Odkupitelja sigurno uslišati će molbe naše, primiti rado posvetu vjernika i udijeliti našim junacima slavu pobjede a državi vječiti mir.

Zaprisegnuće vatrogasne čete. Jučer je uslijedilo militarizovanje i zaprisegnuće vatrogasne čete. Općinski upravitelj g. Humber Luger vatrenom besjedom oslovio je četu i predočio joj čast, koju dobiva, izričitu uvjerenje da će svoju dužnost zdušno vršiti. Na to je nadporučnik gospodin Gržetić čitao obrazac prisige, koju je cijela četa za njim opetovala. Još je nadporučnik posvetio četi par riječi, a na to je g. općinski upravitelj kliknuo trokrakom „Živio!“ Nj. Veličanstvu. što je četa oduševljeno prihvatila, Time je svečanost bila zaključena.

Vatrogasna četa broji 42 člana.

„Krešimirovom Sokolu“ darovao je g. Justo Dellagiovanna kr. 2.— da počasti uspomenom blagopok. Ivke Peršen.

Nema karnevala. Gosp. općinski upravitelj izdao je oglas, u kojemu daje izražaja uvjerenju, da će se gradjanstvo i u ovo pokladno doba znati uzdržat u dosadanoj plemenitosti te se odreci svih raskošja i zabava, koje bi mogle bit u nesuglasju sa časovima koje proživljujemo i sa patnjama, koje trpe naša braća na bojištu.

S tih razloga i razloga reda nalazi Općinska Uprava shodnim, da kroz ovogodišnje pokladno doba zabrani svako nabacivanje konfetima po ulicama, isto tako i kraljuje po javnim ulicama.

Sigurno će gradjanstvo primiti ovu odredbu to radje, što mu se pruža prilika, da onaj novac, što bi bacilo u raskošje, priloži bilo u koju plemenitu ratnu svrhu.

Šibenik u brojkama. Prošle godine u predgrađu Dolac rođeno je 41 dijete, i to 17 muških i 24 ženske; umrlo je 38 osoba, i to 15 muških i 23 ženske; vjenčanja je bilo 6. Ženske su dakle pretekle mužkarce u rođenim (za 7), ali i u mrtvima (za 8).

† Pave Pleslić, U Murtenu je preminuo Pave Pleslić, u 55. godini, vri pravaš. Neka mu je dobroj duši rajске naselje, a rastuženoj obitelji naše saučesće!

o PISARA o

vješta sudskim poslima traži advokatska kancelarija. Informacije u uredništvu lista.

Traži se za prisilnu upravu jednog velikog imanja sposoban

o UPRAVITELJ o

po vjerljiv i u radnji samostalan, vješt knjigovodstva u po mogućnosti ekonom. Ponudom uz navedenje uvjeta obratiti se na odvjetničku kancelariju Dr. JERE GRUBIŠIĆA u DRNIŠU.

VELIKA ZLATARIJA
GJ. PLANČIĆ
Vis - Starigrad - Velaluka
:: ŠIBENIK. ::
Kupuje staro zlato i srebro
uz najpovoljnije cijene.

JOSIP ZAMOLA
ovlaštani dekorativni slikar
:: U ŠIBENIKU ::
Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.
Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povisiće cijene. Dosta je obavijestit ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.
Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima.

PIO TERZANOVIĆ

TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

Rukotvorina, Odiela, Cipela

Galice, sumpora i gume prve svjetske tvornice

Važno za putnike

U zgodan čas

NAJAM AUTOMOBILA

Iznajmljujem automobil za svako mjesto i dalečinu. Cijene su umjerene te prama pogodbi i prama dalečini. U automobilu ima mjesta za 5 osoba i za šoferu.

:: Vozne karte dobivaju se u dućanu ::

A. COSOLO

14-30

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE :: RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU ::

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOVJE, VJENČANJE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOVJA

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde. masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpacaavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARE — telefon br. 56).